

Főorvos Úr tevékenysége a kisgyermeknevelők képzettségi szintjének emelése érdekében

Dr. Koncz József Emlékkonferencia
2020. szeptember 16.

Dr. Nyitrai Ágnes
tanszékvezető főiskolai tanár
Szent István Egyetem Kaposvári Campus Pedagógiai Kar

Hogyan lehet elősegíteni a képzettségi szint emelkedését?

- ▶ *Direkt módon:*
 - képzési reformok kidolgozásával és/vagy támogatásával
- ▶ *Indirekt módon:*
 - Szakmai szervezetekben, grémiumokban való tevékenységgel
 - Szakmai innovációk kezdeményezésével, támogatásával,
 - Saját szakmai tevékenységgel való példaadással
 - Vezetői tevékenységben: a munkatársak ösztönzésével és támogatásával

1970 – új fejezet a szakma fejlődésében

- ▶ 1970-ben alakult meg a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, melynek fő feladatai voltak:
 - Az országban működő bölcsődék szakmai monitorozása, fejlődésük segítése
 - A bölcsődei gondozó-nevelő munka módszertani fejlesztése
 - A szakemberképzés és továbbképzés fejlesztése

Országos bölcsődei ankétok

1971: Szolnok

1978: Szolnok

1982: Szeged

1985: Debrecen

- ▶ Akócsi Sándorné kezdeményezte (Egészségügyi Minisztérium)
- ▶ Tudományos fórum a bölcsődei hálózatban dolgozók számára: a kutatók, a bölcsődei szakma vezetői és a gondozónők közkinccsé teheték megfigyeléseiket, tapasztalataikat
- ▶ Az elhangzott előadások alapján kötet készült minden alkalommal

Szakmai grémiumok a rendszerváltás időszakától

- ▶ 1989: Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete – Főorvos Úr kezdeményezése, főtitkár: Mester Jánosné
- ▶ 1990: Bölcsődei Szakmai Kollégium – vezető: Dr. Koncz József
- ▶ 1996: Magyar Bölcsődék Egyesülete – elnök: Dr. Koncz József

A Bölcsődei Szakmai Kollégiumról

- ▶ 1990-ben a Bölcsődék Országos Módszertani Intézetének önállósága megszűnt (Országos Család- és Gyermek egészségügyi Intézet Bölcsődék Módszertani Központja) ⇒ ez nyilván hatáskör csökkenést is jelentett ⇒
- ▶ Részben a bölcsődei terület szakmai önállóságának a biztosítására szerveződött a Szakmai Kollégium:
 - Nem csak „BOMI”-s, sőt, nem csupán bölcsődei szakemberek
 - Az egészségügyi miniszter felkérésére
 - Tanácsadó testület
 - Komoly szakmai jogkör: pl. módszertani levél csak a SZK jóváhagyásával
 - Szakmai koncepciók megfogalmazása és véleményezése

Gondozónőképzés az 1990-es években

- ▶ 1990: érettségire épülő 2 éves képzés tanterve
- ▶ A kísérleti képzés alatt a Világbank támogatásával: érettségire épülő 4+3 éves képzés:
 - Érettségi után 1 közös év a gyermekápolókkal
 - 2-3. évben: szakosodás
 - Nappali tagozatos, 4600 órás képzés (intézményi gyakorlat: 1972 óra, egészséges csecsemő... 5 félév 160 óra, neveléstan 3 félév 192 óra, gyermekirodalom 4 félév 96 óra, ének-zene 5 félév 80 óra)
- ▶ 10 hónapos szakosító megújulása
- ▶ 1995: OKJ: a 4+3 éves és a szakgondozónői képzés kerül be

Kérdőíves kutatás a főiskolai szintű képzés szükségességéről (1996, BOMI: Stróbl M., Nyitrai Á.)

- ▶ **Cél:** információ- és véleménygyűjtés a főiskolai koncepció kidolgozásának segítése érdekében
- ▶ **Minta:** 150 bölcsőde az ország egész területéről (az összes bölcsődék ¼-e, reprezentatív mintavétellel kiválasztva)
- ▶ **Főbb kérdések:**
 - A főiskolai képzés szükségessége
 - Érdeklődés a képzés iránt (hányan jelentkeznének?)
 - Nappali vagy munka melletti képzés legyen
 - Mit várnak a főiskolát végzett szakembertől?
 - Javaslatok a képzésre vonatkozóan

Fontosabb eredmények:

- ▶ 145 válaszoló szerint kell a főiskolai szintű képzés
- ▶ 123 bölcsődevezető szerint intézményéből lenne jelentkező
- ▶ A képzés csak esti/levelező tagozaton legyen:
63,6 % (inkább vezetőképzésnek gondolták)

Elvárások a főiskolát végzettel szemben:

- **Ismeretek:** pedagógia, pszichológia, számítógépes ismeretek, idegen nyelv, gyógypedagógia, hangszer, stb.
- **Személyiség:** önismeret, jobb kommunikáció, magasabb fokú empátia, jobb kapcsolatkezelés
- **Módszertani kultúra:** komplex tudás, kreativitás, önállóság
- Elsősorban vezetői kvalitások, kutatásban részvétel, családi napköziben is tudjon dolgozni, stb.

A kétszintű képzés koncepciója
(1997, BOMI: Mátay K., Nyitrai Á., Stróbl M.)

- ▶ A pedagógusképzésben (Budapesti Tanítóképző Főiskola)

- Felsőfokú szakképzés (OKJ 5.5)
- BA-képzés

Mindkét képzés a színvonalas gyakorlati munkára készít fel, a főiskolai szint ezen túl alkalmassá teszi a szakembert

- A szakmai munka irányításában való részvételre
- A szakemberképzésben és továbbképzésben való részvételre
- Új szakmai módszertani elképzelések kidolgozására
- Kutatásban való részvételre

1997. szeptember 19.:

a Magyar Bölcsődék Egyesülete és a Szakmai Kollégium szept. 12-ei közös ülésén megvitatták *A kétszintű, a felsőoktatás keretében történő csecsemő- és kisgyermekgondozó és kisgyermek-pedagógus-képzés koncepciója* c. Előterjesztést (Mátay Katalin, Nyitrai Ágnes és Stróbl Mária), és támogatták az abban leírtakat

És a megvalósulás:

Első (és sok-sok évig az egyetlen jelentős) lépés a főiskolai képzés felé:

- ▶ 1998–1999: a felsőfokú szakképzés szakalapítása (Budapesti Tanítóképző Főiskola), MAB-akkreditáció
- ▶ További cél: a BA szak

Saját munkatársak tanulásának támogatása

Szakkondozóképzés (másodfokú szakosító képzés)

- ▶ **1978, ETI az országos intézetek (BOMI, CSOMI bevonásával)**
 - Érettségi, szakképzettség, min. 2 éves szakmai gyakorlat, 45 évesnél fiatalabb életkor, vezetői, helyettesi, részlegvezetői beosztás
 - Felvételi
 - központi (1996-ig csak Budapesten) – 1996-ban a Szolnoki Bölcsődeigazgatóság is a képzés decentruma lett

- ▶ Szakmai innovációk, fejlesztések támogatása
- ▶ A szaktudás elismertetése
- ▶ A szakmán belüli és az ágazatközi együttműködések támogatása
- ▶ A szakmai munka elismerése (kitüntetések, pl. Akócsi-díj alapítása)

Köszönjük szépen, Főorvos Úr!

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!